

Robinson

noviny pro děti každého věku

zdarma

vychází pod záštitou

svět dětí

Podle odhadů UNICEF žije právě teď v oblastech bojů 230 milionů dětí. Tyto děti jsou denně bombardovány během spánku, ve školách, jsou unášeny, sexuálně zneužívány, vyháněny z domovů nebo nucené bojovat jako dětské vojáci. Mnohé z nich byly svědky trápení a umírání svých nejbližších. Smrt a strach se staly součástí jejich každodenního života. Zažily věci, které by neměl vidět dospělý, natož malé dítě.

Jak se žije dětem ve válce?

Světlem v současné době zmítá 30 závažných ozbrojených konfliktů, z nichž mnohé se odehrávají nedaleko našich hranic, a státy v Evropě čelí dosud rekordnímu množství uprchlíků. V posledních pěti letech více ozbrojených konfliktů začalo, než jich skončilo, a svět ani zdaleka není bezpečným místem pro děti.

Již 69 let je posláním UNICEF pomáhat dětem všude tam, kde je jejich situace nejtěžší. Navzdory osobním rizikům proto pracovníci UNICEF v terénu neúnavně pracují na tom, aby dětem v oblastech postižených ozbrojenými konflikty poskytli to, co potřebují k přežití: pitnou vodu, výživnou stravu, bezpečné přístřeší, léky a prostředky pro ošetření zranění.

Zajistit mír nedokáže žádná organizace na světě. Prostřednictvím vzdělání však dětem z nejchudších zemí světa můžeme dát šanci na lepší budoucnost a také zajistit, že až vyrostou, budou chtít ve své zemi zůstat a budou ji také lépe spravovat. Hned na druhém místě po záchraně dětských životů je proto prioritou UNICEF dostat všechny děti do školních lavic. Byť by šlo „jen“ o školní stany, které jsou dočasným řešením pro uprchlické tábory, nebo improvizované školy v busích, jež UNICEF rozvíjí tam, kde byly zdemolovány školy nebo zničeny v boji. Školní docházka s pravidelným denním režimem je pro děti také formou psychosociální pomoci. Kontakt s vrstevníky a učiteli, kterým UNICEF v těchto situacích poskytuje speciální zaškolení, dětem pomáhají překonat prožitá traumata.

Dlouhodobé programy UNICEF přinášejí konkrétní výsledky: v Sýrii letos UNICEF zajistil opravu 191 škol, které poskytují vzdělání pro 139 320 dětí, v uprchlických táborech v Jordánsku UNICEF podporuje provoz 23 mobilních zdravotnických týmů, v Jižním Súdánu pracovníci UNICEF vyjednali propuštění 1 757 dětí zneužívaných ozbrojenými skupinami, z toho 1 104 dětí se již podařilo spojit s jejich rodinami, ostatní se účastní dlouhodobého reintegračního programu.

Na rozdíl od přírodních katastrof se však na humanitární pomoc v případě vleklých konfliktů mnohdy nedostává prostředků. Bez rychlé a dostatečné podpory proto humanitární organizace čelí riziku nutnosti snižovat přiděly potravin, pitné vody a omezovat zdravotní péči potřebným.

Rádi bychom se s vámi podělili alespoň o tři příběhy konkrétních dětí, které v různých částech světa platí příliš vysokou cenu za rozhodnutí, která nemohou nijak ovlivnit. Z důvodu ochrany jejich identity byla jména dětí pozměněna.

Desetiletý James John ze Středoafrické republiky: „Měli jsme jídlo, občas, ale často jsme museli tři nebo čtyři dny pochodovat bez odpočinku. Zbraň byla moc těžká.“ Ozbrojenci zajali také jeho sestru, zbytek rodiny pobíli.

Sedmiletá Anna, Ukrajina: „Stačila jsem si vzít jenom panenku. Ráda bych si šla hrát ven, babička mi to ale nedovolí, protože se o nás bojí.“ Spolu s bratrem Sašou a babičkou již pět měsíců přežívá ve sklepení doněcké nemocnice.

Safi, Turecko: „Mám rád fotbal a fandím FC Barcelona. Tady v táboře ale moc nehraju, protože se mě děti bojí...“ Na jeho školu v syrském městě Latakia dopadla během vyučování letecká bomba, která mu poškodila páteř a utrhla kus tváře, nyní čeká na operaci.

text z www.unicef.cz

Odbor památkové péče Magistrátu města České Budějovice ve spolupráci s Národním památkovým ústavem v Českých Budějovicích pořádá už několik let soutěže, které prohlubují znalosti a zájem o historii a památkový potenciál města. Soutěž, která je vyhlašována vždy při podzimních dnech evropského dědictví, je zaměřena na historické náměty a poznání vybraných druhů kulturních památek. Soutěž má vždy několik kategorií podle věku a je pro jednotlivce i kolektivy. Zapojit se mohou školní skupiny, rodiny s dětmi i samotní žáci. Soutěž má formu sady otázek a úkolů, k jejichž splnění je naprosto nezbytné navštívit zmiňované lokality osobně.

Pohledy do historie

Soutěž byla v minulých letech orientována na sérii témat: Čtyři živly v architektuře a umění (Voda, Oheň, Země, Vzduch), České Budějovice v proměnách staletí s výletem do 19. století a Jak vzniká město aneb O podobě města České Budějovice v době jeho založení.

Letošní ročník soutěže pro děti a mládež do 16 let – jednotlivce i kolektivy byl vyhlášen 12. září 2015 a možnost se do něj přihlásit potrvá do 31. prosince 2015. Vzhledem k tomu, že město České Budějovice letos slaví 750 let od svého založení králem Přemyslem Otakarem II., je soutěž vyhlášena a spojena s tímto výročím na téma **Pohled do dávné historie aneb České Budějovice pod ochranou patronů města**. Tentokrát soutěž pomůže připravit soutěžící tak trochu na roli badatele v terénu města. Jedná se o využití znalostí i ze soutěží z předcházejících ročníků a z putování s didaktickými pracovními listy, sešity po Českých Budějovicích (Gotika, Renesance, Baroko).

Vypracované soutěžní pracovní listy či odpovědi na listech formátu A4 musí být vloženy do obálky, která bude označena heslem „SOUTĚŽ“ a údajem,

zda soutěžíte jako jednotlivec, či kolektiv. Zároveň musíte svou práci označit jménem, e-mailovou adresou, u jednotlivců pak i věkem, u kolektivu je nutné uvést školu, třídu a kontaktní adresu. Soutěžní práce lze poslat poštou na adresu Magistrátu města České Budějovice, odboru památkové péče, Kněžská 19, 370 92 České Budějovice, anebo odnést osobně přímo na odbor památkové péče, a to nejpozději do 31. prosince 2015 (rozhodující je datum poštovního / podacího razítka).

Soutěžní práce bude hodnotit komise ze zástupců vypisovatelů soutěže a poté bude uveřejněn seznam vítězů, a to dne 28. ledna 2016 na webových stránkách města www.c-budejovice.cz, na webových stránkách Národního památkového ústavu www.npu-cb.eu a v Turistickém informačním centru.

Podrobnější informace a pracovní listy s otázkami jsou rovněž ke stažení na uvedených webových stránkách nebo v tištěné podobě v Turistickém informačním centru na českobudějovické radnici po celou dobu trvání soutěže.

Přejeme hodně skvělých zážitků!

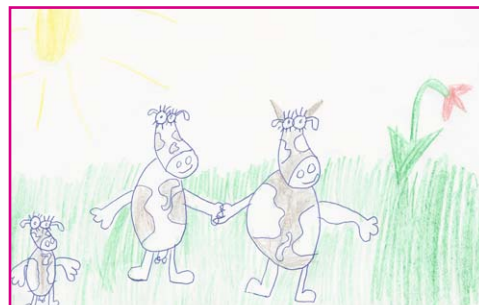
-red.-

Dopis a obrázky pro Robinsona

Dobrý den,

chtěli bychom vám moc a moc poděkovat za noviny „Robinson“. Jsou plně využity. Opravdu v nich najdou děti každého věku, co je zajímavé, rozvíjí i poučí. Určité příběhy prohlubují vztah k přírodě a okolí, luštěnky, kvíz čtenáře zabaví i provedí. Těšíme se vždy na nové číslo.

Eva Kolomazníková, učitelka ZŠ při nemocnici v Táboře spolu se žáčky

Poklad Manitoua

V červenci se Štědrónín proměnil v prérie Divokého západu. Čtyři indiánské kmeny - Čerokiové, Mohykáni, Siuxové a Šošoni - zdolávaly různé úkoly. Cílem bylo najít Poklad Manitoua.

Tábor byl určený pro 40 dětí - diabetiků, dětí s celiakií i kombinovaným postižením ve věku 7 až 17 let z celé ČR - od Chomutova, přes Mariánské Lázně, Karlovy Vary, Plzeň, České Budějovice, Strakonice, Prahu, Brno, Třebíč, Jihlavu... a nejvzdálenější účastník byl z Uherského Brodu. Vše zorganizovalo OS Diacel Písek, opět pod vedením Zdenky Staňkové, další instruktorky, kterým patří velké díky, byli Honza Staněk, Honza Satrapa, Klára Máchová, kterou na druhou část vystřídala její sestra Mirka. Nezbytný lékařský dohled zajistila MUDr. Marta Klementová z IKEM Praha a sestřič-

ka Alena Jechová a MUDr. Tereza Vychodilová.

Hlavní náplní byly indiánské hry, rukodělné práce s indiánskou tematikou – opracování a malování totému, výroba lapačů snů, čelenek, štítů, amuletů. Děti si vyzkoušely znalost různých rostlin a zažily i večer se Šamanem.

Dozvěděly se mnoho ze života Indiánů. K tomu hodně napomohl výlet autobusem do pevnosti Fort Hary, kde si všichni vyzkoušeli různé disciplíny. Nechyběl výlet na koupaliště na Zvíkovském Podhradí, večer s kytarami, diskotéky, maškarní rej, opékání vuřtů, malování na výtvarnou soutěž, a samozřejmě i noční bojovka. Poklad Manitoua nakonec získali Mohykáni. Odměny však byly pro všechny.

Zdenka Staňková, Diacel Písek

DNES ČTĚTE

1.

**Svědectví o hrůze
Milý dopis**

2.

**Bud' připraven!
Horor na jevišti**

3. - 4.

**Hlásí se EKO-KOM
Terezčina kamarádka
Zvítězilo sklo**

5.

**Není Indie jako Indie
Obloha plná balónků**

6.

**Jsou tu vaše
Zoo noviny!**

Velká šance pro autory

Až do konce října máte možnost zapojit se do literární soutěže s názvem Jihočeský úsměv. Tu pořádá již po šesté Jihočeská vědecká knihovna v součinnosti s Jihočeským klubem Obce spisovatelů pro kluky a děvčata do patnácti let. Tématem jsou jako v předchozích letech opět zajímavé zážitky z prázdnin, ale i ze školy, z domova anebo inspirace z četby apod. Soutěž je sice už tradičně součástí Festivalu dětských knih a časopisů, který se odehraje 9. - 10. října, ale vyhlášení výsledků bude směřováno až na samý konec listopadu.

V programu, jehož hlavní náplní bude předání diplomů a věcných cen vítězům, je počítáno i s hudebními vstupy a přednesem zdramatizovaných neúspěšnějších prací letošního soutěžního ročníku v podání členů recitačního kroužku DDM. Vítězné práce pak navíc budou společně s dalšími vybranými příspěvky zařazeny do knižního sborníčku, který obdrží každý ze soutěžících. Některé z nich budou zveřejněny i v dalších periodikách, jako Robinson, Budějcká hvězda, Literární fórum a další.

Každý ze zájemců se může zapojit jednou prací s rozsahem maximálně dvou stran. Mohou mít podobu povídky, pohádky, básně, reportáže, fejetonu, eseje či úvahy a posuzovat je bude odborná porota složená z členů jihočeské Obce spisovatelů. Příspěvky musí být opatřeny údajem o jménu a věku autora, o třídě a škole, kterou navštěvuje včetně její adresy a telefonního čísla. Soutěžní příspěvky posílejte na e-mailovou adresu: jihoceskyusmev@cbvk.cz. Uzávěrka je 30. října. -hh-

zprávy

Výletní den

Žáci 2. A, 2. B a 4. tř. ze ZŠ Kardašova Řečice se vypravili za poznáním filmových studií Barrandova a letiště Václava Havla v Praze. Obě exkurze byly nevšední, jelikož se do takových míst děti běžně nedostanou. Průvodci skladem Barrandova žáky zavedli do ateliérů, kde se natáčejí filmy a seriály, do pánské a dámské půjčovny kostýmů z období renesance, baroka, empiru až po rok 1935, dále do rekvizitární obrazů, nábytku, lustrů, zrcadel atd. nebo do dílny vlásenkářů. Na letišti poznali zázemí mnoha zajímavých míst a profesí. Viděli provoz a shon na odbavovacích plochách, dostali se do blízkosti přistávání a startů letadel různých světových leteckých společností... Dvě hodiny pak z letištního autobusu sledovali zákulisí letiště, které poskytlo neopakovatelný zážitek. Prostě si užili atmosféru cestování z druhé strany.

Mgr. Dagmar Vyhliáková, ZŠ Kardašova Řečice

Vičko k víčku

Ve středu 9. září 2015 jsme předali skoro 70 kg plastových víček na sbírku pro Filipa Marka z Dožic (okres Plzeň - jih) na rehabilitační metodu TheraSuit. Se třemi pytli (asi 25kg) nám pomohli zaměstnanci pobočky VZP Písek. Původně bylo plánováno předat vše rodičům malé Elisabethky. V červnu však telefonovala maminka, že firma, která jim slíbila finanční prostředky za již odevzdaná víčka, jim odmítla cokoli zaplatit. Je neuvěřitelné, že toto může někdo vůbec udělat. Z toho důvodu sbírku rodina přerušila.

Zdenka Staňková, 11. MŠ Písek - Hradiště

důležitá čísla

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

387 410 864

...

LINKA DŮVĚRY PRO DĚTI
ČESKÉ BUDĚJOVICE

VOLEJTE VE DNE I V NOCI:

387 313 030

386 355 500

...

LINKA BEZPEČÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE
BEZPLATNÉ VOLÁNÍ ODKUDKOLIV
800 155 555

Vydavatel, redakce:
Robinson o.s., tř. 28. října 26, České Budějovice
e-mail: redakce@noviny-robinson.cz
www.noviny-robinson.cz
za garance OOŽP Statutárního města České Budějovice

Inzerce, grafická úprava:
STUDIO GABRETA® spol. s r.o., Praha
info@studio-gabreta.cz

Tisk: TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice
Reg. č.: MK ČR 7767

Vydáváno na recyklovaném papíru

Vydavatel se nemusí vždy ztotožnit s názory autorů
publikovaných příspěvků

medailonek

Už po dvacáté šesté českobudějovičtí skauti pořádali v sobotu 12. září 2015 pouť na Sokolském ostrově. Na začátku školního roku chtěli dětem a rodičům nabídnout ochutnávku své činnosti. Na ostrově vyrostl stanový tábor se spoustou zajímavých atrakcí a her.

Skautská pouť

„Téměř každý si v dětství hrál s legem a vymýšlel příběhy z jeho postavíček. Skauting je dobrodružství plné příběhů, a tak každé dítě, které 12. září mezi 10. a 15. hodinou přišlo na naši pouť, se prostřednictvím zábavných soutěží připravených skauty stalo součástí jednoho legopříběhu: Pirátů z Karibiku, Indiana Jonese nebo Hvězdných válek,“ řekla Gabriela Havlíková, koordinátorka skautské poutě.

Skauti na své pouti nezapomněli ani na letošní 75. výročí založení Českých Budějovic. Návštěvníky čekala např. stavba co nejvyššího dvojčete Černé věže z obřích legokostek nebo tematická hra k výročí města.

To, že je skauting v Budějovicích populární, dokazuje 15 oddílů s pravidelnou celoroční činností. Všechny oddíly se na sobotní akci představily a nechaly zájemce nahlédnout do svého programu. Začátek školního roku je pro děti ideální pří-

ležitostí, jak se zapojit do nových kroužků a zájmových činností. I proto byli na skautské pouti připraveni vedoucí oddílů, aby rodičům i dětem zodpověděli jejich dotazy. Oddíly jsou otevřené novým zájemcům, každý z nich si proto pro návštěvníky připravil svou prezentaci.

O skautskou výchovu svých dětí má zájem stále více rodičů. Oproti loňskému roku má Junák o 2 599 členů více a s 53 028 členy potvrzuje, že je největším výchovným hnutím u nás.

„Růst členů souvisí s poptávkou po aktivitách, ve kterých není kladen důraz pouze na výkon, ale také na kamarádství, spolupráci s ostatními, na vztah k přírodě. Skautská výchova prostřednictvím her, zážitků, aktivit a dalších činností všestranně působí na rozvoj dětí, které se díky ní učí samostatnosti a zodpovědnosti nebo životu v přírodě,“ uvádí Gabriela Havlíková.

www.skautskapout.cz

všetečkova všehochoť

Tip na víkend

Pořád ještě jsou dny, kdy se dá vyrazit někam poblíž - za historií a zajímavostmi. Třeba tentokrát na řeku Malší, jen kousek od Bujanova - na hrad Louzek. Tedy spíše na jeho rozvaliny, ale na krásném místě s výhledem na řeku a do okolí. Někdy je tato zřícenina nazývána také Loužek.

Postaven byl koncem 13. století, ale informací o tomto hradu se příliš nedochovalo, dokonce se ani neví, kdo jej vlastně postavil. První písemnou zmínku o něm najdeme v dopise pana Oldřicha z Rožmberka, který hovoří o jistém panu Harachěvi, v té době majiteli zmiňovaného hradu. Pak přešel hrad do vlastnictví Jana Malovce z Malovic a po něm jej získali Rožmberkové. Ti ovšem hrad v podstatě nepotřebovali, a tak jej nechali zpustnout.

V současnosti jsou hrady a historické památky na Malší postupně restaurovány, takže v nejbližší době dojde zřejmě i na Louzek.

Dvakrát nej o broucích

Největším broukem na světě je Titanus giganteus a žije v Jižní Americe. Patří mezi tesaříkovité. Největší nalezený exemplář měl údajně 22 cm. O něco menší je vrubounovitý Dynastes hercules, kterého bychom museli hledat pro změnu ve Střední Americe. Největší zaznamenaná délka tohoto skarabeovitého brouka je 19 cm, ale je nutno mít na zřetel, že téměř polovinu délky představuje jeho roh - bodec. A na třetí příčku pak patří opět člen rodu tesaříkovitých - Macrodonia cervicornis s mohutnými kusadly. Jeho domovem je opět Jižní Amerika, spíše Amazonie. Dosahuje délky až 17,5 cm. Všimli jste si, že už jejich latinské názvy dávají tušit jejich mimořádnou velikost? Ale asi ani s jedním z nich byste se nechtěli ve volné přírodě setkat.

Nejmenší brouček pak byl objeven u nás, na jižní Moravě, předtím také ve Švédsku, Finsku a Rakousku. Žije ve sporách vzácných chorošů a objevit ho asi nebylo lehké, protože měří ani ne půl milimetru. Má složité jméno Baranowskiella ehnstromi podle prvního objevitele a český název asi zatím nemá.

Odkud přišla chřipka?

Podzim je obdobím, kdy chladné, sychravé a větrné počasí s sebou přináší i různá onemocnění. Ať už se jedná o rýmu, kašel, nachlazení, chřipku, angínu apod. Napadlo vás ale někdy, jak některá tato slova vlastně vznikla?

Dneska si tedy vezmeme na paškál slovo chřipka. Jeho základem bylo nepochybně staročeské slovo chřipěti, které znamenalo totéž jako dneska chraptět či sípat. Stará ruská forma tohoto slova pak byla chrip, což v podobě grippe přešlo v 18.

století do francouzštiny a němčiny. A zajímavé je, že zpětně do ruštiny a polštiny pak zase už v podobě grip a grypa.

Horor v divadle

Literární nebo filmovou postavu Frankensteinova většinou z vás asi představovat nemusíme. A pro ty, kteří nevědí, jen stručně vysvětlíme, že se jedná o příběh, v němž šílený vědec Viktor Frankenstein sestrojil umělého člověka. Zpočátku ho ovládá, pak se ale vymkne vědecké kontrole, a to díky něčemu, s čím vědec nepočítal - díky lásce. A to má pak pochopitelné následky. A právě tento hororový příběh připravilo - už pro kapku starší kluky a dívky - českobudějovické Malé divadlo, jedna ze scén Jihočeského divadla.

Režisér Janek Lesák zapojil do této divadelní inscenace známého příběhu také operu, balet, živou hudbu a zpěv. Překvapením bude nesporně loutka Frankensteinova v nadživotní velikosti. A nechybí ani napětí a zajímavé situace na scéně, takže se opravdu máte na co těšit. Premiéra je už 31. října a s řadou představení se počítá i pro školy.

Soutěž o středověku

Nejen pro školy, ale i pro rodiny s dětmi je určena soutěž, kterou vyhlásily Jihočeské muzeum a firma Piatnik s názvem Středověk - doba, ve které žil mistr Jan Hus. Vítězi první části soutěže se na konci loňského školního roku staly ZŠ Matice školské, ZŠ Máj II a Městská charita České Budějovice.

Ovšem soutěž pokračovala i přes prázdniny a zejména pak v novém školním roce. V části pro rodiny s dětmi bylo první kolo uzavřeno v polovině září, druhé čeká na uzavření až do začátku ledna příštího roku. Takže pořád ještě máte šanci!

Kabelky pro talenty

S nápadem, jak využít nenosené kabelky a tašky, přišly už před více než rokem Deniky. A letos si tuto úspěšnou akci zopakovaly. Přes celé léto mohli lidé nosit do redakcí Deníků a na další sběrná místa odložené kabelky, tašky, tentokrát navíc i šátky, šály a kravaty. Jenom kabelek a tašek se sešlo na sedm tisíc. A všechny tyto věci se pak na začátku září převezly do obchodního centra IGY a byly nabídnuty k prodeji. Jednak odložené věci posloužily dalším majitelům a jednak se tak získalo téměř čtvrt milionu korun. Tyto peníze budou použity pro podporu dětských talentů ve všech možných oborech. Takže pokud i vy víte o někom, kdo by takovou podporu potřeboval, dejte nám vědět.

Hana Hosnedlová

Podzim

Máme podzim,
vítr fouká,
pod listím poslední hřib kouká.
Kde je léto, vlahá louka?
Aneta Verbná, 7. tř., ZŠ Volenice

Nastal podzim

Nastal podzim, listí padá,
hodně barev, mám je ráda.
Vítř žene tmavé mraky,
děti pouští malované draky.
Adéla Špičková, 7. tř., ZŠ Volenice

Už je podzim

Září, říjen, listopad,
čert aby děti neukrad.
Září totiž volá do školy,
nasadíme pantofle a bačkory.
Tomáš Berger, 7. tř., ZŠ Volenice

Září

Září, září...
porázdny máří.
Musíme jít do školy,
psát otravné úkoly.
Skončila nám pohodička,
teď musíme makat.
Kdo se učít nebude,
musí brzo plakat.
Matěj Hašek, 9. B, ZŠ E. Beneše, Písek

Stonožka

Naše malá stonožka,
chodí ráno v ponožkách.
Odpoledne zas už ne,
doutá, že nenastydne.
Eva Haisová, 6. C, ZŠ E. Beneše, Písek

Smějící se pán

Byl jednou jeden pán,
který se pořád jermom smál.
Od rána až do noci,
nebylo mu pomoci.
A když jednou přišel domů,
posadil se vedle stolu.
O špendlík se pích
a přešel ho navždy smích.
Dominik Skala, 6. A, ZŠ E. Beneše, Písek

Podzim

Na podzim si užijeme spoustu legrace s kamarády. Hodně na podzim jezdíme na hory. Dny se krátí a sluníčko už tolik nesvítí a neheje jako v létě. Ze stromů opadávají barevné listy. Také pouštíme draky, když fouká vítr. Začínají hony v lese a začíná také houbařská sezóna. Sklízí se obilí. Zvířata si shromažďují zásoby na zimu.

Bára Bočková, ZŠ Pohůrecká, České Budějovice

O vydře,
která měla moc
statečnou mámu

Byla jednou jedna malá vydra, která se jmenovala Anabel. Anabel se jako malá vydra učila od mámy chodit tiše, lovit ryby a rozpoznávat stopy. Anabel se jednou při vyučování s mámou zatoulala moc daleko od hnízda a tam je začal pytlák. Strčil Anabel do pytle i přesto, že ho Anabelina máma pořád dokola kousala a škrábala. Pytlák i s Anabel se dal na útěk, a tak ho začala máma pronásledovat. To ovšem pytlák nevěděl. Na noc se utábořil v lese a rozdělal oheň. Když pytlák spal, tak se Anabelina máma odvážila přijít k pytlíku a prokusat do něj díru, aby zachránila Anabel. Malá vydra proklouzla dírou ven, ale to už byl pytlák probuzený a začal je pronásledovat. Když už pytlák skoro měl obě v novém pytlíku, skočily do potoka a doplavaly k noře. O rok později se z Anabel stala dobrá matka dvou vyder.

Jindřich Poledník, 5. B, ZŠ. B. Němcové, Dačice

Jak jste si užili prázdniny? To naše babička z komiksu si náramně pochvalovala, jak letos sluníčko krásně hřálo. A jak byla nabitá energií, roztočila buben se správnými odpověďmi, že málem vylítí z okna. Naštěstí ji včas zastavily děti a společně potom s babičkou vytáhly tři výherce. A jaká byla tajenka? **Taky máte za třídění, jedničku na vysvědčení?** A komu pošleme drobné dárky? Jsou to: Václav Tůma z Orlíka nad Vltavou, Amálie Pupíková ze Studnice a Daniel Turna z Humpolce. Gratulujeme a nezapomeňte - na další straně je zase doplňovačka o ceny.

Jak papíry málem přišly o domov

V jednom městě žil malý chlapec. Jmenoval se Otík. Velmi nerad pomáhal své mamince s úklidem. Když maminka prosila syna, aby například umyl nádobí, vždy jí odmouval. Dostal za to už mnohokrát vyhubováno, ale k ničemu to nevedlo. Než aby se s ním zlobila, raději si všechnu práci většinou udělala sama. Jediné, k čemu Otík zatím donutila, bylo vynášení PET lahví. Odtamtud mohl jít totiž s kamarády rovnou ven. Ale při této práci se také nechtěl moc dlouho otravovat, proto házel igelitový pytel s plastovým odpadem do prvního kontejneru, který stál nejbliže jeho domu. Bohužel byl modrý, tedy na papír.

Tak to dělal neustále, až ho úplně přeplnil plastovými výrobky. To se papírům samozřejmě moc nelíbilo. Čím víc plastů uvnitř bylo, tím víc začaly odstrkovat papíry. „Jděte od nás, krabice, zůstaňte si pěkně na své polovině...“ křičely na ně plasty. „Na jaké straně? Tohle je náš kontejner!“ nedaly se papíry. Takhle se tam všichni hádali už několik dní.

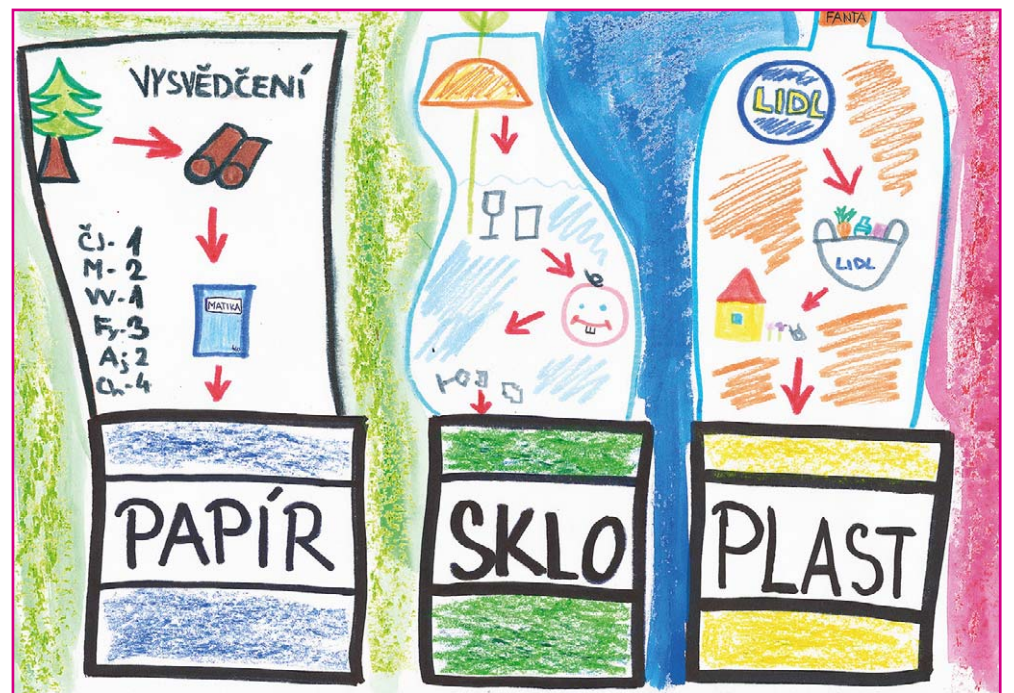
Protože byl kontejner úplně plný samými namačkanými plastovými výrobky tak, že se tam už nemohl nikdo vejít, vystrčily plasty papíry ven. Tak zůstaly ležet na zemi a ocitly se bez domova.

Když přišel den šel Otík vyhodit další várku odpadu, velmi se podivil nad ležící hromadou papírů před kontejnerem. Papíry byly špinavé, zmuchlané a mokré. Zkrátka ošklivé. Bylo mu jich trochu líto.

Chtěl vyhodit PET lahve, ale modrý kontejner už byl přeplněný. Podíval se tedy po jiném. „Žlutý na plasty je prázdný?“ podivil se. A teď mu to došlo. Modrá je plná, protože je v ní hodně plastových výrobků, které tam dříve naházal, proto jsou papíry venku. Ony se tam totiž nevejdou. Otík tedy vyndal všechny igelitové pytle a naházal je do žlutého kontejneru. Spadlé papíry zvedl ze země a dal je tak tam, kam patří.

Otík pak házel plasty jen do žlutého kontejneru, aby papírům zase neuškodil. Od té doby už nikdy neviděl válet se papíry před kontejnerem.

Denisa Šourková, 9. C, z časopisu Písmenko, ZŠ E. Beneše, Písek

Ilustraci ze soutěže Obrázky na plachtu namalovala Kristýna Smolová, 8. B, ZŠ T. G. Masaryka, Blatná

Třídění skoro pohádkové

Lidé si od nepaměti rádi hrají a dávají věcem a událostem přívlastky, která lahodí uchu a evokují příjemné pocity.

Tak proč by se něco takového mělo vyhnout třídění odpadů? Obyčejně o této záležitosti hovoříme velice vážně, protože ona vážná

je, ale zkusme se, jako už v několika obcích a městech Jihočeského kraje, vypravit do světa příběhů skoro pohádkových...

Představitelem či jakýmsi maskotem třídění jsou pak u obce Borek „Tři šišky“, které jsou i v jeho znaku. České Budějovice si vybraly „Strom Doubek“

podle dubu v Recyklační aleji. V Českém Krumlově, což ani jinak nemůže být, jsou to „Medvědi“, pověstní obyvatelé zámeckého příkopu. Hrdějovice a jejich krásný „Džbánek“ podle místní známé keramiky. Jindřichův Hradec se pyšní svou polohou přesně na „15. poledníku“, proto ho zde přijali i pro třídění. Sezimovo Ústí sáhlo do historie a nezapomnělo na „Sezimu“, zakladatele tohoto města. Soběslav si určilo „Muchomůrku“ podle velké muchomůrky s lavičkami na okrajích nad Novým rybníkem. Tábor charakterizuje „Práče Jenda“, jeden z hrdinů doby husitství. Třeboň jako lázeňské město si pochopitelně přizvalo „Lázeňského Šviháka“.

Týn nad Vltavou povolal „Lišku“ podle místního sběrného dvoru Liškárna. Vimperk se může právem chlubit „Křišťálovou popelnicí“, kterou získal v roce 2011 jako cenu pro nejlepší třídící město v Jihočeském kraji. A konečně třídění ve Volyni symbolizuje „Cibule“, protože zdejšími se odjakživa přezdívá Cibuláři.

A teď, když jsme trochu nakoukli do místních koloritů, je tu i malé ponouknutí - chcete se přidat a pro třídění ve svém bydlišti také vymyslet vtipný přívlastek? Ale přeci jen ještě z váž-

nějšího „soudku“: I když se všude třídí stejně, nemají vždy kontejnery podle zařazených barev. Proto se řiďte především samolepkou, která je na daném kontejneru nalepená, přičemž se však její barva s jeho nemusí vždy shodovat. Modrá samolepka tedy značí kontejner na papír, žlutá na plast, oranžová na nápojové kartony, zelená na sklo směsné, bílá na sklo čiré a šedá na kovy.

- red. -

O malé Terezce a jedné zvláštní víle

Byla jednou jedna holčička a ta se jmenovala Terezka. Bydlela v docela obyčejném bytě v docela obyčejném panelákovém domě, v jednom malém, docela obyčejném městě. Všechno kolem Terezky bylo normální, až na jedno - na její kamarádku Ekogenu.

Kdo Ekogena vlastně byla? Budete se divit, ale byla to víla, maličká víla z Ekosvěta... Tamější král poslal jí a stovky dalších jejích družek na Zemi, aby pomáhaly lidem, aby pomáhaly Zemi. Ovšem Ekogena byla tak trochu popleta, a tak místo ve velké škole uprostřed města přistála na balkoně u Terezčina pokojíčku. Ale Terezka byla moc ráda, že má novou, i když tajnou kamarádku. Nesměla totiž o Ekogenu nikomu říct. A to bylo pro Terezku moc a moc těžké. Několikrát se málem podřekla, ale protože byla taková upovídaná treperenda, dospělí to nebrali vážně.

Co ale bylo důležité, byl úkol, který Ekogena tady měla. A to - učit lidi ekologicky jednat, ekologicky myslet. A v tom jí Terezka chtěla pomáhat ze všech sil. I když to nebylo vůbec jednoduché. Ono poučovat děti, ale i dospělé, jak se chovat a jednat, není nikdy jednoduché.

Terezka si například hrála s Ekogenu na pískovišti u domu, když viděla Jeníka od sousedů, jak nese ke kontejnerům plnou tašku skleněných lahví a starých zavařovacích sklenic. A mířil si to rovnou k černému kontejneru na směsný odpad. „Musíš ho zastavit!“ šeptla Ekogena Terezce, která hned vyskočila a běžela za Jeníkem. Stoupla si před něj a důrazně řekla: „Sklo patří do zeleného kontejneru!“ Jeník byl starší a větší než Terezka - a taky dost vzpurný: „No a? Já si sklo hodím, kam budu chtít...“ To ale Terezka nemohla dovolit. Prát se s Jeníkem nemohla, to by jistě prohrála, ale věděla od Ekogeny spoustu zajímavých věcí, proč sklo házet tam, kam patří.

Jeník chvíli poslouchal, pak potřásl hlavou a zahučel: „Tak jo, máš pravdu...“ A naházal sklo do zeleného kontejneru. Ekogena na Terezčině rameni se radostně zasmála a udělala si do svého zápisníčku jednu tlustou červenou čárku.

Jednou, bylo to v pátek, když se rodina chystala na chalupu, připravila Terezčina babička na chodbě pytel papíru a starých novin. „Co s tím budeme dělat?“ zeptala se zvědavě Terezka. „Spálíme to v kamnech na chalupě,“ odpověděla babička. „Ale to ne!“ zděsila se Ekogena sedící na Terezčině batůžku, ale babička ji samosebou neslyšela. Jen Terezka, a tak hned povídá: „Ale babi, to přece nejde! Papír se musí dávat do sběru, do kontejneru, do toho modrého...“ Babička se zasmála, jako by Terezka řekla nějaký vtípek: „Ty toho zase víš, ty malá drndo...“ chtěla odbýt Terezku, ale ta se nedala a začala babičce povídat všechno o tom, jak

se starý papír znovu zpracuje a jak se tím ušetří spousta stromů, prostě všechno, co věděla od Ekogeny. A výsledek? Společně s babičkou odnesly pytel k modrému kontejneru a papír do něj naházely.

Jindy zase našla Terezka v odpadkovém koši v kuchyni několik PET lahví. Tedy Ekogena jí na ně upozornila, když máme být přesní. „Kdo to sem hodil?“ zeptala se přísně Terezka. „No já,“ odpověděla maminka u sporáku. „Mami, to sem přece nepatří, vždyť máme pod okny i kontejner na plasty - žlutý! Copak sis ho nevěšimla? A víš, že se z plastů pak zase dělají jiné výrobky? Třeba tahle mikina nebo ta klouzka, co máme u pískoviště...?“ Maminka se překvapeně otočila: „Opravdu? Tak ty lahve, prosím tě, vyber a odnes je tam. Od téhle chvíle je budeme dávat stranou a odnést do toho žlutého kontejneru.“ Ekogena radostně zatleskala rukama a hned do zápisníčku přibyla další červená čárka.

Tak to šlo den za dnem - Terezka upozorňovala své okolí na to, jak správně nakládat s odpady, jak je správně třídít, proč neodhazovat papíry a obaly na ulici, ale do košů, proč neníčit zelev v parcích a stovky dalších věcí. A to nejen členy své rodiny, ale i kamarády a kamarádky na pískovišti, spolužáky ve škole, nevíšimavě chodce na ulici... A postupně se k ní přidávaly i další děti, takže jim lidé v okolí začali říkat „odpadková policie“. Všem se to moc líbilo, ale nejraději ze všech byla Ekogena. Její zápisníček se plnil červenými čárkami, až byl jednoho dne úplně plný.

„Budeme se muset rozloučit,“ špipla Ekogena Terezce toho dne, kdy zaklapla popsaný notýsek. „Proč?“ zesmutněla Terezka. „Zůstaň tady ještě, vždyť nám bylo spolu dobře.“

„To ano, bylo to s tebou moc fajn. Ale můj úkol je splněný - všichni už víte, co máte dělat, jak třídít odpad, jak se chovat...“

A já se musím vrátit, král už na mne čeká...“

„A co tam budeš dělat?“ zeptala se zvědavě Terezka.

„Zřejmě mě pošlou zase jinam, kde je mě třeba. A zase budu učit lidi všechno to, co jsem naučila tebe a tvé kamarády...“

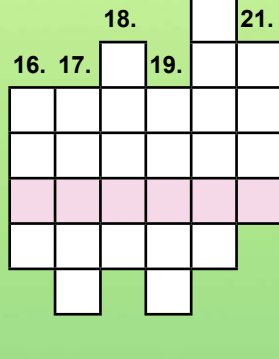
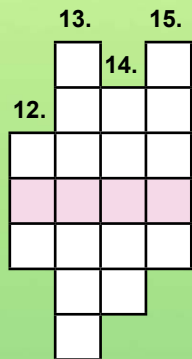
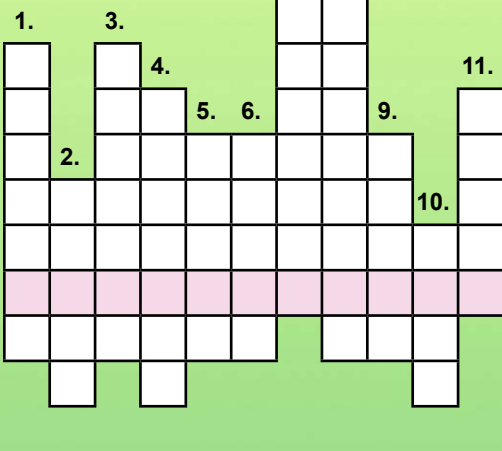
Ekogena se s Terezkou rozloučila, zamávala průhlednými křídélky a odletěla...

Ale kdo ví, možná se už zase vrátila a přistála na okně některého vašeho kamaráda, kamarádky, spolužáka, souseda nebo paní učitelky, kteří vás přesvědčují o tom, jak se má člověk správně chovat a jak třídít odpad... Vy Ekogenu sice nevidíte, ale můžete přispět k tomu, že si do svého notýsku zapíše červenou čárku i za vás!

Text: Hanka Hosnedlová
Ilustrace: Zdeňka Študlarová

Doplňovačka s kvízem

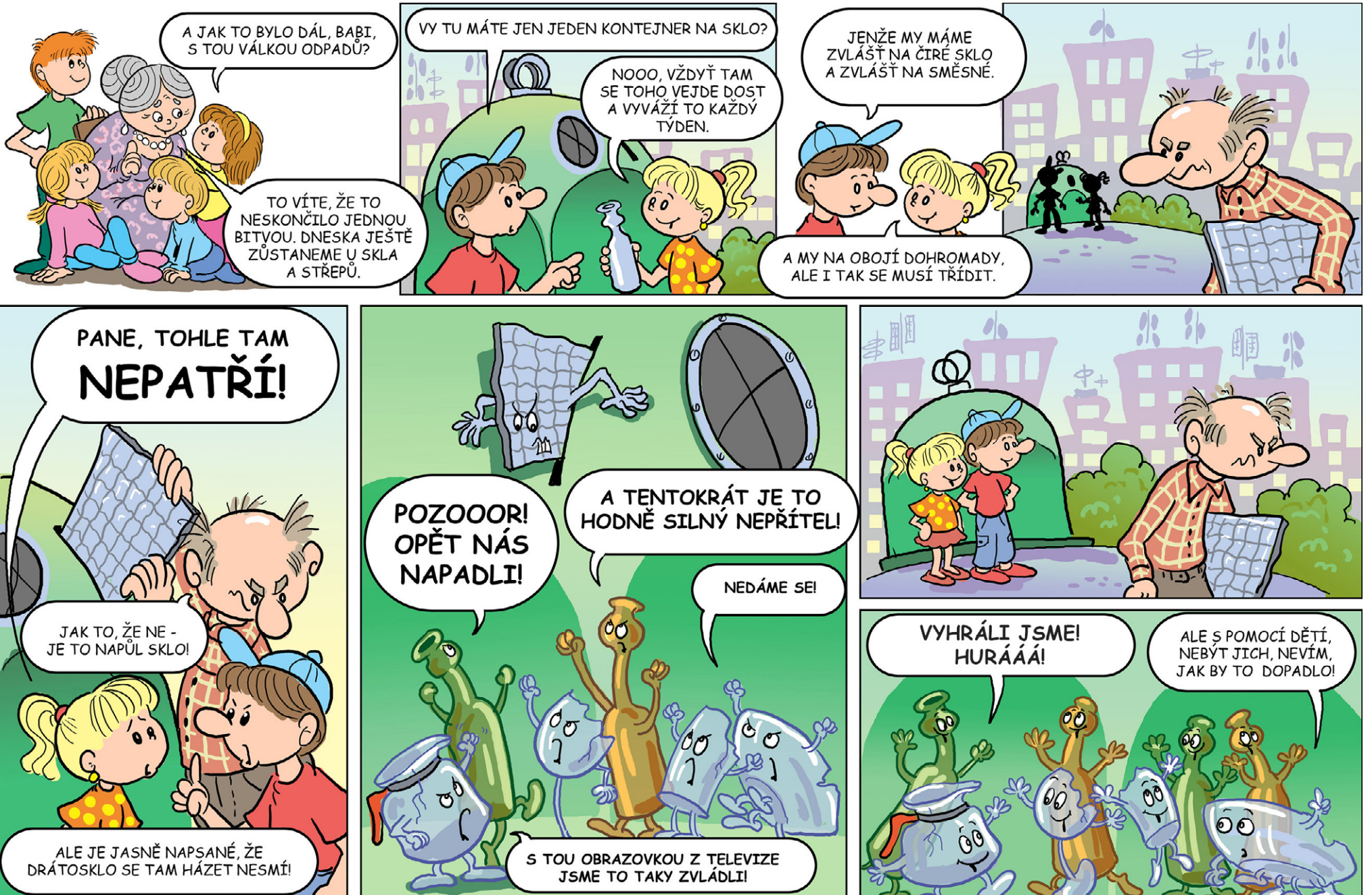

Nezbedné zvířecí packy,
třídí odpad hajdalácky.
Pak moudrá doktorka liška,
... (tajenka).

Tentokrát jsme se podívali na to,
jak třídí odpad kamarádi zvířátka.
Inu, mají ještě mezery ve třídění...
ale ne úplně všechna.
V tajence máte odpověď,
s čím má paní liška díky
nezbedným zvířátkům práci.

Správnou odpověď nám zašlete
do **10. listopadu 2015**
na e-mail: redakce@noviny-robinson.cz.
Tři z vás vylosujeme a odměníme.
A nezapomeňte uvést celé jméno a adresu,
ať vás pošťák s dárečky lehce najde!

Komiksové příběhy odpadů

Námět a text: Hanka Hosnedlová, stránku nakreslila: Zdeňka Študlarová

Hned po prvních dnech pobytu jsem tuhle zemi nazvala neuvěřitelnou Indií a byla jsem pyšná, jak výstižně se mi podařilo ji definovat. Jenomže zakrátko jsem zjistila, že jsem zdaleka nebyla první, koho něco takového napadlo. Na tamních nádražích a ulicích totiž visí velké barevné plakáty, kde se přesně totéž tvrdí v angličtině – incredible India.

Neuvěřitelná Indie

Musím říci, že první dojem v této zemi byl – šok. S odpady a špínou je to tam totiž ještě horší než v všech těch obrázcích a internetových šotech, protože jste uprostřed všeho toho nepořádku, uličních smetišť, vířeného prachu a zápachů. Nejde vám do hlavy, že země s takovou starobylou kulturou, vzdělaností a úžasnými historickými památkami může žít právě takhle, že si nikdo nedělá starosti s odpady, že je prostě zahodí nebo vylije na ulici, a to nejen děti nebo staří lidé, ale i studenti ve školních uniformách, nazdobené dámy, elegantní úředníci, boháči v luxusních automobilech. Nemyté ruce, stánky s jídly a potravinami plné okolního prachu, nekryté záchody na chodnicích, po ulicích se volně potulují nejen posvátné krávy, ale i prasata, kozy, psi, někde také opice hledající žrádlo v odpadcích. Lidé tam spí a žijí na chodnicích, na refyžích, u jízdnic pruhů pod mosty, na prašných plátcích u sídlišť.

Pravda, ne všude to vypadá takhle. Jsou čtvrti s udržovanými vozovkami, refyži osázenými barevnými květinami, s výstavnými paláci a vilami oběhnanými zahradami a dekorativními ploty. Taký je pravdou, že se snaží o ekologickou výchovu. Hlavně ve školách, aby děti působily na své rodiče a okolí. Viděli jsme různé plakáty a nápisy v tomto duchu, při slavnostech pak alegorické vozy a scény týkající se tohoto tématu, v některých městech i sem tam nějaké barevné kontejnerky na tříděný odpad. Indie je okouzlená plasty a umělohmotnými i papírovými obaly. Ovšem nebyla na to všechno připravená – alespoň ne v takové míře – takže chybí složiště odpadů, třídírny, spalovny, recyklační centra. To všechno musí Indie teprve řešit. A pálit plasty někde u domu nebo na ulici je spíš ještě horší než lepší.

Musíme si uvědomit, že Indie má jednu miliardu a téměř tři stá miliónů obyvatel a je druhou nejlid-

velká plocha je třeba na velkánském tržišti ve starém Dillí věnovaná elektronice. Při přepočtu na naše koruny jsou tam ceny dost nízké a co víc – mají výrobky, které se u nás ještě ani nedostanou. Jmenuji namátkou „flešky“, které mají obsah už ne v giga ale v terrabajtech.

Vůbec tržiště jsou alfou a omegou indických měst, městeček i vsí. Někde jsou zčásti zastřešená a osvětlená, jinde pod širým nebem. Na stáncích a krámkách najdete všechno – od luxusních oblečení a doplňků, přes šperky, potraviny, květiny, až po prodej rezavých hřebíků a zaprášených krámů. Nebo na kusu novin prodávají svazky na provázku navlečených koláčů usušeného kravského trusu, kterým se topí třeba pod kotlíkem s polévkou nebo miskou, v níž se praží buráky. A téměř všechno se odehrává na ulici – švec tam spravuje boty, jiný šije na šicím stroji, další točí hrncířským kruhem, vouseatý Ind holí zákazníka, který si drží v ruce střepe zahmataného zrcadla, šikovné ženské ruce pletou dívkám copánky, malují turistům krásné ornamenty henou na paže a nohy... Ale jsou zde i nádherné patrové obchody s klimatizací,

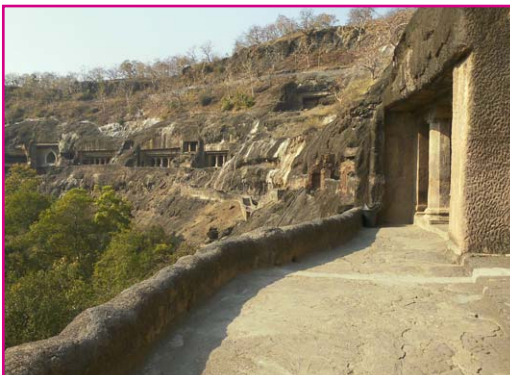
s drahým uměleckým a zlatnickým zbožím, koberci, s nádhernými sáří...

Ano, sáří je nejčastější tradiční oblek indických žen, které si potrpí na jasné zářivé barvy, spoustu šperků na rukách, nohách, krku, v uších i v nose, na květy ve vlasech. Muži pak na klasické dlouhé košilovitě oblečení s kalhotami a samozřejmě s turbany. Ale turbany, které se skládají z pruhu látky asi deset metrů dlouhého, nosí mnozí i k evropským oblekům. A evropské obleky jsou také běžné. Mládež hodně chodí oblečená jako u nás – džíny, trika, mikiny, botasky.

Ulice jsou plné aut – od elegantních drahých dovozových vozů až po staré rozpadající se téměř vraky. A hodně motorek, hlavně skútrů, na kterých se dokáže přepravovat i čtyřlenná či pětilenná rodinka. Hromadnou dopravu zajišťují trolejbusy, autobusy (v Dillí například na plyn, což je ekologicky šetrnější, monorail, metro), taxiky a samozřejmě rikši. Těm motorizovaným, ať už se stříškou, či bez, se říká tuk-tuk. Pak jsou samosebou i rikši s bicykly. Ale hlavně se tam neustále troubí, řidiči ruku z klaksonu téměř nesundají. Ze začátku si myslíte, že se vám z toho rozskočí hlava, ale po čase si prostě zvyknete. Máte pocit, že tam

žádná silniční pravidla kromě semaforových světel neexistují, protože se předjíždí ze všech stran a v neuvěřitelných situacích, ale nesporně v tom jistý systém existuje. A co hlavně – neviděli jsme za ty dva měsíce ani jedinou bouračku. V některých městech pak slouží jako dopravní prostředek i velbloud či slon.

Text a foto: Hanka Hosnedlová

natější zemí na světě. Přitom její rozloha je ani ne poloviční než u Austrálie, kde žije pouhých dvacet milionů lidí. V Indii, která se dělí na čtyři desítky spolkových států svazových teritorií, existuje na tisícovku jazyků a nářečí. Proto byla zvolena úřední řeč, kterou je hindština. A také angličtina. Hindů je totiž v zemi zhruba 80 procent, sikhů okolo 2 procent, muslimů pak asi 15 procent a křesťanů kolem 2,5 procenta. Pestrá směsice lidí, že?

Indové jsou velice vstřícní, usměvaví, ochotní a moc rádi se dávají s cizinci do řeči. A taky se moc rádi s bílými cizinci fotí. Žijí v různých podmínkách. Naši pozornost zvláště přitahují slamy, neuvěřitelné chatrče, kde slouží za stavební materiál vše od kusu papundeklu přes rezavý kus plechu, bláto, až po slámu či kus hadru. Jsou nalepené na sobě, nad sebou. Ale najednou si všimnete, že v té šílené chatrči přes pylovinu místo dveří probleskuje modrá záře televizní obrazovky.

Indie je zaplavená elektronikou. Většina Indů má mobilní telefony, vesměs už modernějšího typu, neustále telefonují nebo hrají hry. O televizích ani nemluví. Byla jsem překvapená, jak

O malování světlem

Myslím, že každý z vás si rád prohlíží fotografie. Ať už se jedná o snímky z dovolené, ze zajímavých míst a dění, z rodinného alba, anebo z dávnější minulosti... Ty jsou zvláště zajímavé. Vlastně jsou to taková malá, ale cenná svědectví o tom, jak vypadal svět a život třeba před sto a více lety. Se zájmem se podíváte, jak chodili tehdy lidé oblečení, jaká jezdila auta, tramvaje, vlaky, jak vypadaly ulice, domácnosti, stavby, školy, zábava... Anebo slavní lidé, o kterých se učíte, o kterých jste četli nebo slyšeli.

Možná, že jednou budou takhle zvědavě prohlížet kluci a děvčata fotozáběry, které byly pořízeny v dnešní době. To kdysi fotografování nebylo zdaleka tak jednoduché. Tehdy se mu říkalo malování světlem, což je vlastně podstatou fotografií i dnes. Prvním, kdo to zkusil, byl zřejmě Joseph Niépce roku 1826 – když se pokusil zachytit snímek na cínovou destičku potřenou petrolejem. Ale pak s Jacquesem Daguemem využili pro záznam obrazu metodu tmavnutí stříbra na světlo a tento systém postupně zdokonalovali. Fotografovalo se na skleněné desky, a tento způsob se užíval u nás ještě v minulém století. Přesvědčit se o tom můžete například v českokrumlovském Seidlově ateliéru, který je vlastně muzeem fotografie z dob první republiky. Postupně byly desky nahrazovány filmovým materiálem, filmovým pásem. A také se vyvíjela barevná fotografie, s níž jsou spojena jména bratří Lumierových ze začátku minulého století. První digitální fotografie se sice objevily už roku 1986, ale u nás se dostaly ke slovu až v 90. letech. Rychlost jejich rozšíření má na svědomí nejen jednoduchost obsluhy, ale i levné náklady na jejich pořízení.

Takže dnes už fotografuje snad opravdu každý. Máte i vy nějaké zajímavé, mimořádné snímky? A chcete se o ně podělit s ostatními? Můžete nám je poslat – vybereme ty nejlepší a zveřejníme v Robinsonovi.

Hanka Hosnedlová

Zachraňme Ježíška

Na Ježíška je sice v tuhle chvíli ještě brzy, ale už nyní je třeba o Vánocích přemýšlet a hlavně se na ně připravovat.

Komu svěťujete vy svá vánoční přání? Toužíte po speciálních dárcích a přete si o ně Ježíškovi? Tak to je moc dobře! A můžete se s ním klidně podělit i o dosavadní úspěchy a radosti nebo se mu svěřit se svými trápy a problémy. Český Ježíšek je na takové dopisy připravený a na každé vaše psaníčko, ať veselé, nebo smutné, spolehlivě odpoví. Na rozdíl od cizokrajného Santa Klause nebo Dědy Mráze...

Stačí poslat své psaní na adresu: **Ježíškova dílna, Boží Dar 1, PSČ 362 62**. Ovšem nesmíte přitom zapomenout připojit své celé jméno s adresou a přiložit 17 Kč NA dopisní známku.

Posílání dopisů Ježíškovi bylo odstartováno již 1. října a potrvá až do 5. prosince, takže máte všichni velkou a jedinečnou šanci se zapojit. A pak se těšit na psaníčko přímo z Ježíškova světa.

Ale jak to vlastně všechno vůbec začalo?

Protože české děti pod santaklausovskou a dědomrázovskou záplavou v obchodech a reklamách už pomalu začínaly zapomínat na pravého českého Ježíška, rozhodlo se pár nadšenců jeho tradici posílit a podpořit. Zkrátka zachránit našeho Ježíška!

Už v roce 2006 byla vyhlášena soutěž Česko kreslí Ježíška a z té spousty malůvek, kreseb a nápadů získali organizátoři přehled o tom, jak si vlastně kluci a holky onoho „nadělovacího“ Ježíška představují. A jak by tedy měl vypadat, pokud ho budou ztvárňovat na obrázcích. Tak byla tedy stvořena jeho podoba a také Ježíškův svět a vyšla i řádka knížek s tímto nevšedním námětem a s krásnými barevnými obrázky. V roce 2007 zase děti psaly o tom, jak by měly podle nich vypadat nejhezčí Vánoce nebo jaké nejkrásnější vánoční svátky zažily. A věříte, že to byl téměř vždycky Ježíšek, s kým si kluci a holky spojovali vánoční pohodu? Navíc proběhla soutěž ve zpěvu koled a vánočních písní, jejíž finále se odehrávalo v pražském Kongresovém paláci s protou v čele

s populárním Jiřím Suchým. V tomto roce byla kromě toho na Božím Daru otevřena zajímavá Ježíškova cesta, která funguje dodnes.

V následujících letech zájem o probuzenou ježíškouskou tradici potěšitelně stoupl. V roce 2009 to byla například akce České děti čtou s Ježíškem, kterou podpořily knihovny na spoustě míst v republice. O rok později se předvánoční dění zaměřilo na bezpečné cestování a pohyb po ulicích. V roce 2011 pak začal Ježíšek dětem odepisovat na jejich dopisy, které psaly na zakoupené speciální papíry prodávané na poštách. A přiložil i malý papírový dáreček. V dopisové poště z Ježíškova světa pokračoval Ježíšek i v dalších letech, a to již zdarma. Někdy přiložil omalovánky, vystřihovánky nebo pexeso, jeden rok dokonce vybraných 30 chlapců a 30 děvčát dostalo dárkové balíčky a každý rok je jednomu z dopisujících splněno i jeho velké přání. To samozřejmě díky podpoře generálního partnera celé akce – Nadačního fondu pomoci Karla Janečka. Těch partnerů pro Ježíškův svět je samozřejmě více včetně České pošty, takže i jim patří díky za jejich pomoc.

Každoročně již od října posílají děti dopisy se svými přáními na vánoční poštu do Božího Daru a odtud jsou pak listovní zásluky předávány na zdejší centrálu Českého Ježíška. Z tohoto místa potom putují Ježíškovi odpovědi na všechny dětské adresy. Pravdou také je, že každým rokem počet těchto zásluk přibývá. V loňském roce už jich bylo víc než 45 000. Možná vás překvapí, že si s Ježíškem nedopisují jen kluci a děvčata, ale i dospěláci. Dokonce i senioři ve věku vašich babiček a dědečků, kteří si zachovali potřebnou porci dětské fantazie a hravou duši. A vyřizují se i dopisy zpožděné či zatoulané, které dorazí až po Vánocích.

Takže věřím, že letos mezi adresáty Ježíškovské pošty budete i vy. Nebylo by báječné dostat takový dopis s podpisem toho pravého českého Ježíška?

Pravidla dopisování s Ježíškem najdete na www.ceskyjezisek.cz.

- red. -

Přání letí s balónky

Kolikrát jste si asi tak říkali, jak by bylo prima, kdyby vaše přání (možná i tak trochu tajná) mohla letět jako oblaka na obloze. Budete se divit, ale i to se vám může vyplnit.

Stačí se zapojit do akce Vypouštění balónků, kterou organizuje již řadu let agentura Český Ježíšek. Dokonce dostanete zcela zdarma i potřebné balónky a kartičky, na něž napíšete svá přání, a připevníte je k balónkům. A neplatíte ani poštovné. Přestože se balónky vypouští hromadně až začátkem prosince, je nutné se přihlásit už nyní, během měsíce října. Ne však jako jednotlivec, ale jako škola, školka, děm dětí a mládeže, kulturní a zájmové zařízení, dětský domov apod., nebo jen skupina nadšenců. Podmínkou účasti totiž je odběr plynu pro plnění balónků od společnosti Riessner-Gase Zdice, která je v této akci partnerem Českého Ježíška. Všechny informace o akci včetně přihlášek najdete na www.ceskyjezisek.cz.

Poskytované balónky jsou zdravotně nezávadné, vyrábí se z přírodního kaučuku, takže se v přírodě biologicky rozloží a nepředstavují žádnou ekologickou zátěž. Vypouští se pak najednou v přesně určeném čase – letos to je **4. prosince**

v **15.15 hodin**. Signál k jejich vypuštění vyšle partnerské rádio Impuls. Většina organizací, které se k akci přihlásí, připravuje pro děti na daný termín i nějaký doprovodný program, třeba mikulášský.

Každým rokem počet zájemců o vypouštění balónků narůstá. A v loňském roce bylo vypuštěno neuvěřitelných 103 738 balónků ze 415 míst v republice. Vaše přáníčka poplují vzduchem a nikdo nemůže předem říct, kde vlastně skončí. Třeba jen kousek za lesem za vaším městem, ale třeba také až na druhém konci republiky, nebo dokonce v blízkém zahraničí. Jednou například vítř zanesl takový balónek s přáním až do Polska a ti, kteří jej našli, pisatelé jeho přání splnili. Poslali mu krabici s legem, čokoládou a bonbony. Jindy další velkorysý nálezcce pořídit pisatelé přáníčka vytuženým mikroskopem. Ale to rozhodně není pravidlem, spíš jen výjimečné štěstí. I tak je ale báječné vidět, jak vaše přání letí s barevným balónkem vzduchem, a vy můžete jen hádat, kde přistane... A na druhou straně, pokud vy takový balónek někde venku najdete, nenechte ho v lese, na louce nebo cestě ležet. Tak se vlastně také zapojíte.

- red. -

Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Jsssssem had z čeledi užovkovitých a nejsem jedovatá.

Představte si, že je nás asi 25 poddruhů a lišíme se zbarvením, které je u nás hodně pestré, ale také tím, kde žijeme. Můžete nás totiž potkat od Kanady po Ekvádor. Tedy, jak se říká: narazíte na nás na půlce zeměkoule. Svým zbarvením napodobujeme jiného hada korálovce, který je ale na rozdíl od nás jedovatý.

Nejsem žádný Frankie Dlouhán, dorůstám 1 - 1,3m. Tělo mám úzké - dbám totiž na postavu - a hlava je skoro nerozeznatelná od těla. Je zajímavé, že zorničky mám kulaté a oči velké, i když jsem aktivní zejména za soumraku a v noci.

Jsem had, kterého můžete klíďo píďo chovat v terárku. To mi stačí středně velké, ale písčité substrát vyžadují. Je fajn, když mi tam ještě dáte nějaký ten větší šutr, abych se mohl někam schovat.

Moje povaha je klidná a mírumilovná, spíše plachá. Vlastně si ani nepamatuji, jestli jsem někdy někoho kousl. Ve volné přírodě mám poměrně pestrý jídelníček: lovím různé malé savce, hady, ještěrky a občas nepohrdnu ani vejcem (nejlépe na hniličku, sssss). Pokud žiju u někoho doma, nejsem vybíravý a postačím si s přiměřeně velkými hlodavci.

Tak co bych vám ještě o sobě prozradil? Jo, jak se rodím! Samičky nakladou 5 - 12 vajec, dokonce mohou dvakrát do roka. Po 50 - 60 dnech se nám narodí malá háďátka. Ta jsou ihned stejně zbarvená jako rodiče. Občas malí caparti nechťejí jíst, ale oni si pak dají říct a baští jako velký hadi. Dožívám se v průměru 15 let, takže když mě budete chtít chovat, tak to není na krátkou dobu.

Ale už jsem nějak unavený. Asi si zalezu pod nějaký kámen a trochu si schrupnu.

Tak na ssssshledanou

Vaše **KORÁLOVKA SEDLATÁ**

Od srpna 2014 žije ve výběhu v Zoo Hluboká samec medvěda plavého, který se jmenuje Altaj. Byl přivezen z Ruska jako první jedinec nové chovné skupiny. A konečně tento rok 29. července k němu přibily hned dvě samičky - jeho nevěsty.

Nevěsty pro Altaje

Medvěd plavý je jedním z poddruhů medvěda hnědého, který žije ve velmi nepřístupných a nepřehledných vysokohorských oblastech Střední Asie (v Uzbekistánu, Tádžikistánu, Kyrgyzstánu a v Turkmenistánu) a v západním Himálaji v Nepálu, Indii, Pákistánu a Tibetu, proto je velmi obtížné získat přesné informace o počtech těchto medvědů. Velikost populace medvěda plavého v přírodě se odhaduje na 3 000 až 5 000 jedinců. Přirozené prostředí pro tyto vzácné medvědy stále ubývá a jsou také loveni pro trofeje (kožešinu a drápy) nebo vnitřní orgány používané v tradičním asijském léčitelství nebo jsou zabíjeni pastevci, kteří se bojí o svá stáda.

I když je medvěd plavý kriticky ohrožený druh, je chován jen v několika zoologických zahradách v Asii, zejména v místě svého původu, kde ho lidé mohou vidět například v Zoo Dušanbe nebo Taškent. Nenajdete ho v žádné zoo na americkém kontinentě, v Africe nebo

v Austrálii. Kromě pár zoo v Rusku a na Ukrajině je Zoologická zahrada Hluboká nad Vltavou jediná v Evropě, která medvěda plavého chová. Než se Altajovy nevěsty u nás poprvé proběhly po svém výběhu, bylo potřeba zařídit a připravit mnoho věcí. Medvědice pocházejí ze Zoo v Dušanbe, což je hlavní město Tádžikistánu. Náš zoolog Ivan Kubát odletěl do Dušanbe už

2. července, aby dohlédl na vyřízení všech dokladů, které musely provázet zvířata při cestě do naší republiky. Zvířata byla naložena do přepravního klimatizovaného kamionu 14. července a projela Tádžikistánem, Kyrgyzstánem, Kazachstánem, Ruskem, Běloruskem a Litvou. V Litvě byly medvědice přeloženy do menší, také klimatizované, dodávky a pokračovaly přes Polsko do naší republiky, aby v poledne 29. července konečně přijely do Zoo Hluboká.

Během cesty muselo auto dvakrát stát několik dnů na hranicích, dokud se doklady důkladně neproověřily, ale obě samice dorazily úplně v pořádku, i když ta dlouhá cesta pro ně byla určitě velice únavná. Celkem totiž ujely neuvěřitelných 6 000 kilometrů. Potom následovala měsíční izolace, kde si medvědice zvykaly na prostředí svých nových ubikací, a až 31. srpna se mohly poprvé proběhnout po našem výběhu a ukázat se zvědavým návštěvníkům.

Medvědice se jmenují Gul a Zuchra a jejich jména se mohou přeložit jako Kvítek a Nádherná (nebo Jasná). Zuchra je stará 11 let a mladší Gul je 5 let, zatímco Altajovi je 9 let. Zatím se ve výběhu nepotkali, protože obě samice si musí nejdříve zvyknout na nové prostředí a pomalu se poznávat s Altajem - prostřednictvím pachů i díky tomu, že mají ubikace vedle sebe.

Na první přímé setkání bez mířící si budou muset ještě několik měsíců počkat.

ŠKOLNÍ VÝPRAVY DO ZOO

Hraj si, bav se, poznávej - zoo ti v tom pomáhej

Zpřesťete si hodiny přírodopisu, biologie či ekologie nejen návštěvou zoo, ale i některým z našich vzdělávacích programů. Programy nabízíme pro všechny typy škol.

Domácí zvířata

Víte, jak probíhala domestikace (zdomácnění) zvířat v průběhu staletí?

Znáte divoké předky domácích zvířat?

Povíme si, jak se domácí zvířata změnila během soužití s lidmi, a podle možností si některá zvířata i pohladíme.

Program je určen pro každého (MŠ, 1., 2. stupeň ZŠ a SŠ).

Celou nabídku vzdělávacích programů a bližší informace naleznete na www.zoohluboka.cz. Pro objednání programů můžete využít elektronický formulář nebo kontaktovat naše vzdělávací oddělení na telefonním čísle 387 002 212 nebo 602 390 355.

NOVINKY VE ZKRATCE

Léto plné dvojčat

Tento rok se naše zvířata asi rozhodla, že se jim nejvíce vyplatí pořídit si dvojčata. Rysové a kosmani začali už v květnu a hned 1. června losice Madita porodila dvě losata. Jsou to její první mláďata a je to také poprvé, co se v naší zoo narodila losátka. Dvojčata se u losů rodí často a maminka je kojí až 4 měsíce. Stejně jako u losů ani u jeřábů nejsou dvojčata vzácností a 11. června se vylíhla i našemu páru dvě malá zrzavá ptáčata, která už pár dnů po vylíhnutí začala chodit s rodiči a pást se. Dnes jsou skoro stejně velká jako rodiče a změnila i barvu peří na typickou šedou, i když ještě lze vidět na jejich hlavě pár zrzavých prýmků. Na rozdíl od losů a jeřábů lemuři rodí většinou jedno mládě a dvojčata se vyskytnou jen v každém šestém vrhu. 8. června nás lemuři kata potěšili už druhou radostnou nadílkou. Poté, co v březnu porodila dominantní samice jedno mládě, podřízená samička v červnu přivedla na svět roztomilá dvojčátka. Mary stepní, které žijí v trvalém páru, mají jako správní hlodavci více vrhů za rok. 21. července se jim ve druhém vrhu narodila také dvojčátka, která už měla srst a viděla, jak to bývá u morčatovitých, kam mary patří.

Dvě jsou málo

Damanům skalním dvojčata nestačí. 13. července se u nich narodila hned 3 mláďata. Asi jim připadlo, že jich stále mají málo, protože další samice už 6. srpna porodila opět 3 damaňátka. Opravdu je teď u nás v jejich výběhu veselo, protože kromě skákání, lezení, krmení se a odpočívání se damaní raubíři rádi vozí na želvě pardálí a schovávají se v různých dutinách a norách. Damaní maminka je březí velice dlouho - skoro 8 měsíců, což poukazuje na jejich příbuznost se slony. Dalším znakem příbuznosti jsou malinké kly, které trochu vyčnívají dospělým damanům z tlamy, ale u našich mláďátek je ještě nevidět.

Na druhý pokus

Náš pár sovice sněžné nám letos ukázal, že se vyplatí nevzdávat se. I když se z první snůšky mláďata nevyvíhla, samice v červenci znovu snesla vajíčka a 11. srpna se vylíhla tři ochmýřená ptáčata. Připomínají velké nadýchané tmavě šedé kulíčky se žlutými očima, jako mají rodiče. Většinou se schovávají u zadní stěny výběhu, ale i když se odvážejí dopředu na průzkum, některý z rodičů je vždy bedlivě hlídá. Oba rodiče jsou neustále ve střehu, aby své potomky ochránili před jakýmkoliv nebezpečím.

Dva velcí kluci

Toto léto jste určitě všichni trpěli kvůli vysokým teplotám. Nejlépe bylo, když jste si mohli vlézt někde do vody, aby sluníčko tolik nepálilo. O hodně horší to měly naše samice lamy a oslíka. Lama krotká je březí 330 až 340 dnů a v srpnu, když přišla ta nejhorší vedra, je naše samička musela vydržet i s hustou srstí a velkým mládětem v bříšku. Konečně 12. srpna porodila malé lamátko. Stejně dlouho čekala své mládě i naše oslice Janička, a i když nemá hustou srst, její obrovské bříško ukazovalo, jak veliké hříbátko v sobě nosí. Malý oslík se narodil až 18. srpna. Oba kluci vesele pobíhají ve výběhu se svými maminkami.

KALENDAŘ AKCÍ 2015

Zoo není jen procházka mezi zvířaty. Přijďte se k nám také dozvědět něco nového, zajímavého, hrát si a bavit se.

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA!

V případě nepříznivé počasí může být akce zrušena, nebo přesunuta na jiný termín.

Informace o akcích na tel.: 387 002 211, 724 113 797 nebo 724 846 142.

ŘÍJEN

4. 10. Den zvířat
31. 10. Strašidelná zoo

LISTOPAD

29. 11. Putování za Mikulášem

PROSINEC

17. 12. - 3. 1. 2016 Vánoční nasvícená zoo
24. 12. Štědrý den v zoo

Toto je předpokládaný plán akcí pro rok 2015.

Případné změny budou včas uveřejněny na našich internetových stránkách

www.zoohluboka.cz